

Atelier vs. Kino

Det bor mang en hjemmekinoentusiast i Grenlandsområdet, og Tom er en av dem. Tom jobber som maler, og tidligere koblet han paradoksalt nok av med litt kunstmaling på fritiden. Dette gjør han for så vidt enda, men atelieret er bygget om til kino. Det er godt å se at folk har prioriteringene i orden.

Tekst og foto: Atle Kildahl Torp (atle.torp@hl-media.no)

Nå og da hender det at det oppstår et lite vakuum når det gjelder tilgangen på Hjemme Hos-objekter, og nettopp det skjedde i forkant av denne utgaven av Hjemmekino. Jeg hadde et par kandidater, men omstendighetene førte til at disse ikke var tilgjengelige, noe som igjen førte til en aldri så liten krise i redaksjonen. Det skal nemlig være en slik reportasje i hvert nummer, basta! Men, når nøden er størst er ikke hjelpen langt unna. En multimediamelding fra en god venn tikket inn på mobiltelefonen min, og i den var det vedlagt et dårlig bilde av en kino, samt et telefonnummer til en kar som het Tom. Kunne dette være noe for Hjemmekino? Ut i fra bildet ville jeg sagt nei, men jeg var i tvil. Derfor ringte jeg opp avsender, og på spørsmål om dette var en kino det kunne gå an å skrive om, fikk jeg beskjed om at jeg burde ta meg en tur. Kryptisk og hemmelighetsfull som vanlig, tenkte jeg, og ringte opp eieren av kinoen. Tom på sin side var mildt sagt glad for at jeg ville komme til nettopp han, og etter lovnader om både kake og kaffe så jeg ingen annen mulighet enn til å ta sjansen. Det skulle jeg ikke komme til å angre på.

Gøy på landet

Tom møter meg utenfor huset, som ligger landlig til rett utenfor Porsgrunn. Etter en våt og glad velkomst fra familiens valp, og en ikke fullt så våt – men minst like glad – hilsing på Tom, starter vi som seg hør

og bør en torsdags formiddag med kaffe og kake på kjøkkenet. En aldeles nydelig gulrotkake bakt av husfrua selv. Etter noen kopper kaffe er jeg mer enn ivrig etter å se kinoen, for jeg vet fortsatt ikke hvordan den ser ut. Jeg er på Hjemme Hos-besøk på bakgrunn av et par dårlige mobilbilder og en kryptisk melding, noe som gjør meg engstelig. Hvordan skal jeg forklare det for den utrolig trivelige verten hvis jeg ikke føler at jeg kan skrive om kinoen hans?

– Håper du liker den. Tom refererer til kinoen i det han slipper meg inn i det nyoppussede kinorommet.

Alle mine bange anelser forsvinner i løpet av et øyeblikk. Jeg kan umiddelbart konstantere at dette er et av de aller tøffeste kinorommene jeg til dags dato har satt mine ben i. Kinoen virker gedigen på alle måter. Gulvarealet er voldsomt, og selv om det er fantastisk høyt under taket blir ikke intimiteten borte. Det skyldes ganske sikkert skråtaket, som begynner ca 70-80cm opp på langveggene. Rommet virker svært balansert, og det bekreftes av Toms stemme når han snakker. Heldigvis har jeg satt i gang diktafonen, for jeg oppfatter ikke hva han sier. Etter å ha sugd til meg inntrykk avbryter jeg Tom temmelig uhøflig midt i en setning.

– Pokker for et fett rom! Det er jo helt fantastisk. For noen løsninger. Har du bygd det selv? Hvorfor har jeg ikke sett denne kinoen før? Den ligger ikke ute på net-

En av de aller tøffeste kinoene vi har sett. For et rom!

tet? Åssen har du kommet på den løsningen med lerretet? Se på den utsikten ...

– Mer kaffe? Spør Tom forvirret. Akkurat som om jeg skulle trenge det.

– Gjerne. Tusen takk, sier jeg i det Tom skritter ned trappa for å sette på en kanne til.

De voksne fronthøytalerne virker rett og slett små der de står ved siden av den mest originale lerretskonstruksjonen jeg noensinne har sett. Jeg slenger meg ned i sofaen for å få et lite overblikk, og jeg legger merke til et par bakhøytalere som ligger på gulvet inntil veggene, symmetrisk på hver sin langside av rommet. Jeg innser at dette er mer innfløkt enn hva jeg først hadde trodd, og jeg bestemmer meg for å la Tom fortelle sin historie ferdig når han kommer tilbake.

Et atelier – en kino

– Rommet var opprinnelig et atelier, men nå er det altså bygd om til kino. Selv om jeg er maler av yrke – du vet, male hus og kjøkken og slikt – synes jeg det er gøy å male bilder. En venn av meg som er snekker, bygget på huset for meg, og det er også han som skal ha æren for trearbeidene som er gjort i kinoen. Jeg har ikke gitt meg med å male bilder, men det var på tide med en skikkelig hjemmekino. Et kott som sto i veien ble fjernet, og veggene forsterket. Jeg var klar for litt skikkelig basstrykk, og da må en ha vegger som ikke spiller med.

– Særs viktig, proklamerer jeg og knep- per igjen skravlehullet. Ingen flere forstyrrelser nå. Bare fortsett.

– Jo, altså, vi bygget på huset for noen år siden. Det var da seksjonen vi nå står i ble oppført. Selv om det kanskje ikke var planen, ble en del av løsningene vi valgte den gang nyttige for formålet vi nå benytter rommet til. Blant annet er gulvet under oss hele 60cm tykt, og hulrommet er fylt med Rockwool. I tillegg ligger det ferdig opplegg

Kongen av dynamikk. Klipsch RF83.

for rør til alle tenkelige situasjoner under oss, og alle høyttalerkabler er trukket gjennom dem. Ellers er det som du ser teppe på gulvet, og alle veggene er av gips. Racket er integrert i rammekonstruksjonen til lerretet, og hvis du ser på baksiden ser du at spilene har en plassering og form lik som kjøleribbene på Rotel.

– Ja visst! Nå ser jeg det. Jeg er mektig imponert, og det er først og fremst konstruksjonen som Tom nå forteller om som har fanget min interesse. Fortell mer om dette, ber jeg om.

– Vel, skulle jeg hatt lerretet noe annet sted ville jeg enten ikke kommet inn i rommet, ellers ville jeg sperret utsikten som jeg er så glad i. Det er noe helt eget å sitte her i skumringstimene med et stort glass rødvin, lytte til musikk, og se elg og rådyr svinse ute på jordet. Forresten er det usedvanlig mye rådyr her, nesten rart vi ikke ser noen nå. Kanskje ...

– Jasså, sier du det. Glimrende, fine dyr de rådyrene. Jeg har krasjet med flere av dem. Hvor var du?

– Jo, altså, jeg kunne montert et motorsert lerret, men da ville jeg hatt et som var selvspennende. Problemet med disse er at kassene bygger nesten en halv meter i tillegg til selve lerretet, og det ville medført at jeg måtte gå veldig mye ned på størrelsen. Avstanden mellom skråtakene snevrer inn valgene, kan man vel si. Så derfor måtte jeg tenke nytt. Løsningen ble dette du ser nå. Selve stenderne er 8 tommer, og disse går fra gulv til tak. Bak lerretet skal jeg lage DVD-hyller, og DVD-ene vil da stå med ryggen mot dukens bakside. De vil være godt synlig når man kommer inn i rommet, men man vil opprettholde det spartanske utseende når man sitter i sofaen og nyter en film eller en CD. Selve duken er forresten fra mitt gamle nedtrekklerret, som nå er rammespent.

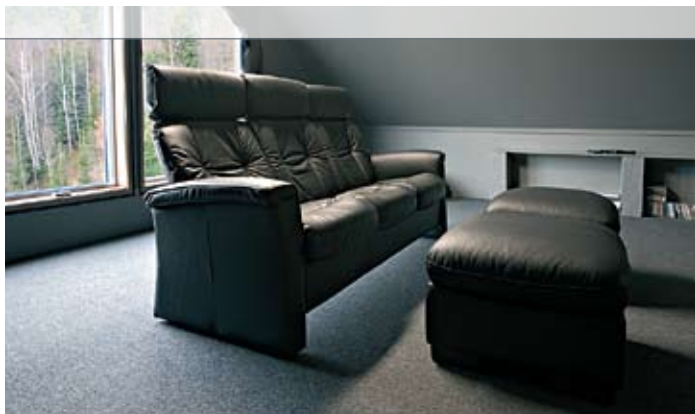
– Fantastisk, utbryter jeg. Er det noe jeg kunne tenkt meg å kopiere, så måtte det ha blitt denne løsningen.

– Hvordan er det forresten med lyskontrollen når du har så store vinduer?

– Det var egentlig ikke noen stor sak, konstaterer Tom. Jeg kunne godt tenkt meg persienner – lystette sådan – men da måtte de blitt montert på utsiden på grunn av formen på vinduet. Derfor ble den tanken skrinlagt. Løsningen var å bruke normale lystette gardiner, og sy borrelås på kantene. Med tilsvarende borrelås på karmene blir det faktisk helt lystett her inne.

– Hva med ventilasjonen? Jeg hører litt sus fra et par ventiler i taket, og spør hvorvidt det faktisk er et sirkulasjonsanlegg jeg hører.

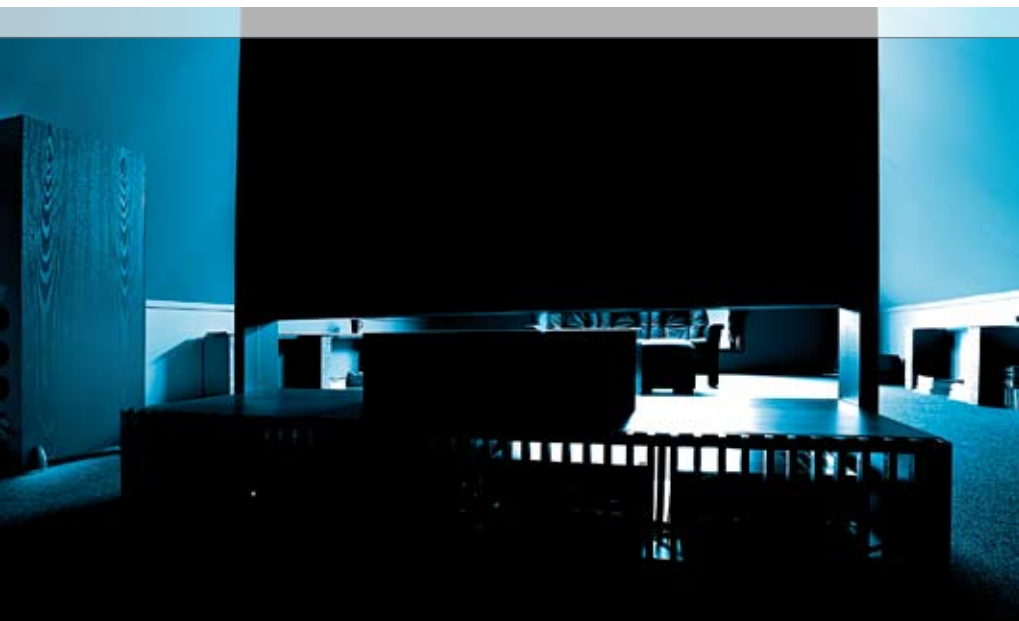
– Ja, det er for så vidt det, men det er kun evakuering av luft. En luftpumpe sørger for et lite undertrykk, noe som gjør at det blir en fin luftsirkulasjon her inne.

Denne sofaen er på vei til å bli en slager i hjemmekinomiljøet.

Racket er integrert i konstruksjonen som holder lerretet. Tom bruker sorte komponenter for symmetriens skyld

Snurr film. Slik ser det ut når man kommer inn i rommet.

Lerretskonstruksjonen sett fra siden.

Vi fortsetter å prate om rommet en god stund, for dette er rett og slett et rom det står respekt av. Tom liker å spille høyt, og er glad han ikke har naboer vegg i vegg. Når huset også er hans barndomshjem skjønner jeg at ting er så til de grader på stell. Man må ta vare på sine røtter.

Klipsch – kongen av dynamikk!

Det ville være interessant å høre hvorfor du har valgt Klipsch, sier jeg. Vi benytter som du sikkert vet Klipsch også i vår egen kino, og det er for vår del relativt vanedannende. Slik er det sikkert for deg også?

– Anlegget er faktisk ikke mer enn et par måneder gammelt, sier Tom. Med nytt rom ville jeg også ha nytt utstyr, derfor ble mine gamle høyttalere fra JBL pensjonert. De eneste som står igjen fungerer som bakre surround. En komplett Klipschpakke - dog uten subwoofer – ble handlet inn lokalt, det samme gjelder forsterkerne. Jeg hadde en subwoofer fra SVS fra før, men med det nye rommet ønsket jeg meg en til. Da passet jeg på å hyre inn en proff for en skikkelig kalibrering, for det er ikke så enkelt som man kanskje skulle tro. Resultatet skal du få høre etterpå, men når det gjelder spørsmålet om hvorfor akkurat Klipsch, så er du vel inne på noe vesentlig: Dynamikk, fabelaktig mellombass, og engasjerende lyd – rett og slett. Min største bekymring var faktisk ikke hvorvidt det skulle spille bra, men størrelsen på disse beistene. Klart, man ønsker seg alltid noe bedre, men for min del vil drømmen om Bowers & Wilkins 802D uansett bli for dyr. I alle fall i nærmeste fremtid.

– Da har vi nok samme oppfatning, flirer jeg mens Tom skjenker i kaffe. Hva med resten av utstyret da?

– På bildesiden bruker jeg den gamle duken som lerret, sier Tom, og projektoren fra Mitsubishi er også noe jeg hadde fra før. Det samme gjelder spilleren og receiveren fra Denon.

– Hva med HD, har du noen konkrete planer om oppgraderinger på den siden, spør jeg programforpliktet. (HD til folket)

– Det kommer nok, men ikke på en god stund enda. Jeg er ikke veldig interessert verken i ny avspiller eller fremviser, og vil derfor vente. Tom bytter fra et tema som ikke interesserer han alt for mye, og forteller at han bruker en bærbar multimedia-PC som kontroller for Dreamboxen som står i stua.

Det er noe helt eget å sitte her i skumringstimene med et stort glass rødvin, lytte til musikk, og se elg og rådyr svinse ute på jordet.

– Akkurat nå har jeg fått virus på maskinen, men ellers skulle jeg vist deg. Det er et snedig system som fungerer bra. Det er slike små ting som skaper et behov, akkurat slik som forbrukersamfunnet er bygget opp. Dette vet jeg alt om, og velger å bytte tema.

– Hva med sofaen, sier jeg. Det er noe kjent med den ...

– Ja, det kan jeg tenke meg. Den er lik den som Bjørn fra Sandefjord har, han ka-

ren som du hadde reportasje om for en tid tilbake. Jeg kontaktet faktisk Bjørn for info om sofaen hans, og fant ut at den stammet fra Lises Møbler – en lokal møbelbutikk i Sandefjord. Jeg hadde lyst på noe fra Ekornes, men det ville kostet skjorta og litt til. Denne fra Lises er også virkelig god å sitte i, men den koster bare en brøkdel av tilsvarende fra Ekornes.

– Sant nok, sier jeg og tenker på mine egne møbler fra Sykkylven, og hvor mye tøft utstyr jeg kunne kjøpt for de penga! Jeg lener meg godt bakover i sofaen, og kommer på noe jeg har glemt å spørre om.

– Hvorfor er bakhøyttalene plassert slik? Jeg ser på de store Klipschene som ligger på gulvet.

– Det fungerer faktisk. Tom flirer av den åpenbare undringen min, og fortsetter.

– Slik de ligger nå spiller de i en rett vinkel mot skråtaket, noe som gjør spredningsmønsteret formidabelt. Akkurat det er vel ingen ulempe for bakhøyttalere, for lydbildet bakfra blir enormt. En morsom detalj er hvordan formen på høyttalerne er helt lik formen på rommet.

Kino med utsikt

– Nok prat, hva med litt lyd, sier jeg og lener meg tilbake i Lises sofa.

– Da skal jeg sette på litt musikk, sier Tom. Han finner frem et par skiver fra hyl-len ved siden av sofaen.

– Har du hørt om Anthony And The Johnsons?

Det har jeg ikke, men er det noe jeg er glad i er det nettopp det å kunne utvide min musikalske horisont med ukjent musikk. Klipsch kjenner jeg derimot godt fra før, men sammen med Rotel har det ikke alltid vært like vellykket. Klipsch kan ha en tendens til å bite deg litt i øret hvis man ikke er forsiktig med volumknappen, og særlig med store pretensjøs transistorforsterkere. Tom spiller ikke på et nivå hvor dette kan skje, men det er tydelig at det er et eller annet med rommet som fungerer som det skal. Lydbildet er enormt, noe man hører når øynene lukkes. Et stereobilde uten faseproblemer høres vidunderlig ut, og jeg tilskriver skråtalet, samt korrekt høyttalerplassering æren for dette.

– Har du hørt om Stane da, sier Tom, og vekker meg opp fra øraska.

– Nei, ikke som jeg kommer på i farta, innrømmer jeg.

Den dypeste bassen på skiva ligger som et elegant teppe i rommet, men slår som en tungvektsboks når muligheten byr seg.

– Spiller du med subwoofer, spør jeg og aner svaret. RF83 pleier ikke å ha respons så langt ned.

– Alltid, flirer Tom. Slik som integrasjonen er nå er det en fryd å kunne spille musikk med full tyngde, og ikke minst ha mulighet for å gjengi det som finnes på skiva. Jeg bruker romkorleksjon og subwoofer, og i mine ører spiller det slik det skal gjøre.

Jeg er langt på vei enig, og er med ett usikker på om jeg nyter musikken eller lyden. Gardinene er fortsatt åpne, og slipper

UTSTYRSLISTE:

HØYTTALERE:

- Klipsch RF-83
- Klipsch RC-64
- Klipsch RS-62
- SVS PB12-Plus/2 (2 stykker)

ELEKTRONIKK:

- Rotel RB-1070
- Rotel RB-1080
- Denon AVR 3806
- Denon DVD 3930

BILDE:

- Mitsubishi HC 3000
- DreamScreen V2 BrightWhite

KABLER:

- Nordost Wyrewizard HDMI
- TARA LABS Spectrum 1a
- QED Qunex SR-SW
- Kimber Cable 8VS
- Kimber Cable 4VS

MØBLER:

- Quattro 3-seter

inn et svakt blått lys, typisk for årstidens lave sol. Det hele blir litt surrealistisk. Rommet er stort, lyden er stor, vinduene er store og akustikken er i særklasse, selv uten noen form for demping.

Dette er nå engang en kino, og som seg hør og bør avslutter vi seansen med et par velvalgte filmklipp. Jeg skjønner hvor det bærer når Tom kommer med filmer som *Flight of the Phoenix*, *War of the Worlds*, *Master and Commander*, *Open Range*, *Pulse* og *De Utrolige*. Den ene demoscenen etter den andre fyker forbi i et rasende tempo, og jeg begynner å lure på om selve definisjonen på hjemmekino må være Klipsch og SVS. Jeg er glad for at det er 60cm solid gulv under oss, for dette kan umulig være sunt for verken kropp eller bygg. Scenen i

Pulse hvor Kristen Bell går inn i serverrommet kan sannsynligvis måles på Kjeller i dette øyeblikk, for det er ikke mange rom jeg har vært i som kan vise til den samme responsen. Det hele er så fornøyetlig at jeg holder på å flire meg skakk, og den barnslige gleden man som voksen kan få av slike enkle ting, skal man ikke kimse av. Et atelier og en malepensel kan sikkert gi den rette personen store gleder, uten at jeg vet noe som helst om det, men dette her kan man rett og slett ikke unngå å like. Selv om adrenalinet stiger og ørene flyter over av lyd, er det ren rekreasjon. Kanskje det var slik Tom tenkte da han flyttet maleutstyret ut til fordel for tekniske konstruksjoner og finurligheter?

Vi avslutter seansen med en film jeg av idiotisk fordomsfylte grunner ikke har sett – *Mulholland Drive*. Nå er det Rebekah del Rio som skal fremføre en sang, og med moderat volum og dempet lys blir det nesten urovekkende romantisk, særlig med tanke på at det er to herremenn som sitter og ser på. Jeg klarer imidlertid å slappe av, og de siste minuttene i Toms kino er nesten de beste. Stemningen og balansen i dette rommet gjør det hele til en komplett opplevelse for kropp og sinn, og når sangen fader ut og lyset kommer på er det nesten vemodig å måtte reise videre.

Oppsummering

Det var først når vi kom ned trappa etter endt seanse at jeg husket kakefatet. Få biter var tatt av den himmelsk gode gulrotkaka, noe som for min del må sies å være svært urutinert. Men – den audiovisuelle føden jeg har fått på de timene jeg har vært hos Tom veier opp for dette. Jeg er glad jeg tok sjansen på å stole på et dårlig MMS-bilde.

SVS og Klipsch i skjønn forening. Tro meg – dette rocker helt hinsides.

En liggende bakhøyttaler. Det ser kanskje merkelig ut, men du verden som det fungerer.